

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Барномаи таълими фанни

СОТСИОЛОГИЯ

**дар муассисаҳои таҳсилоти
олии касбӣ**

**Душанбе
2018**

Барномаи таълими фанни «СОТСИОЛОГИЯ»
дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ – Душанбе,
2018. 48 саҳ

Мураттибон: Шоисматуллоев Ш. – д.и.с., профессор;
Идиев Х.У.- д.и.ф., профессор;
БаҳромбековД.А. - н.и.ф., дотсент;
Миров Ф.С. – н.и.ф., муаллими калон

Мухаррири масъул: Саидов А.С. - д.и.с., профессор;

Муқарризон: Раҳматов У. - н.и.ф., дотсент,
Ҳайтов Ф.Қ. - н.и.ф., дотсент

МУҚАДДИМА

Фанни сотсиология қисми чудонашавандаи ташаккули дониш, малака ва салоҳиятнокии касбии мутахассиси оянда ба ҳисоб меравад. Донишчӯён ба донишҳои сотсиологӣ ниёз доранд. Дар шароити ҷаҳонишавӣ ва рӯйдодҳои ногувори ҷаҳонӣ (ифротгароӣ, терроризм ва ғайраҳо) ба воситаи таълим додани донишҳои сотсиологӣ ҷаҳонбинӣ ва арзишҳои ҷавонон, махсусан, донишчӯёнро дигаргун намудан мумкин аст. Аз ин рӯ, таълими фанни сотсиология торафт аз аҳмияти бештаре бархурдор мегардад ва барои баланд бардоштани худшиносии миллӣ ва ҳисси ватандӯстии донишчӯён мусоидат мекунад.

Сотсиология ҳамчун ихтисос барои муайян намудани масъалаҳои иҷтимоӣ, ошкор намудани омилҳои пайдоиши мушкилоти иҷтимоӣ ва дарёфти роҳҳои ҳалли онҳо мусоидат менамояд. Тамоми мушкилотҳои ҷомеаи муосирро маҳз сотсиолог тавассути гузаронидани тадқиқотҳои сотсиологӣ ошкор намуда, роҳҳои ҳалли онро пешниҳод менамояд. Мутахассисони соҳаи сотсиология дар оянда барои муайян намудани сиёсати иҷтимоии давлат ва дурномаи рушди Тоҷикистон кӯмак мерасонанд. Ҳамасола талабот ба гузаронидани тадқиқотҳои зиёд мешаванд ва дар ин самт сотсиологҳо саҳми калон мегузоранд.

Вазифаи асосии фанни сотсиология тибқи талаботи стандарти давлатии таълимӣ аз омӯзиши чунин масъалаҳо иборат аст: моҳияти ҷамъият ва қонунҳои умумитарини инкишофи он; худшиносӣ, худшиносии миллӣ ва ҳисси ватандӯстӣ; нақши ҳукумати давлати Тоҷикистон дар пешрафти ҷомеа; назарияҳои муосири сотсиологӣ; муносибатҳои байни одамон, гурӯҳҳо, умумиятҳо, институтҳо ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ; тарбия намудани донишчӯён дар рӯҳияи таҳаммулпазирӣ; шахс, вазифаю мақоми он дар ҷомеа; имконияту талаботҳо ва сотсиализатсия (иҷтимоишавӣ) - и шахс; хусусиятҳои ҳуввияти миллӣ ва ягонагии миллӣ; ваҳдати миллӣ ҳамчун омилҳои устувории ҷомеа; табақабандии иҷтимоӣ, табақаҳои иҷтимоӣ ва ҷойивазнамоии иҷтимоӣ; институтҳои иҷтимоӣ, моҳият ва рисолати институти оила ва маориф; аҳамияти Қонуни ҶТ-и масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд; методология ва техникаи тадқиқотҳои сотсиологӣ, масъалаҳои мураккабтарини иҷтимоӣ ва дарёфту пешниҳоди роҳҳои ҳалли онҳо тавассути тадқиқоти сотсиологӣ; истифодаи методҳои сотсиологӣ (мушоҳида, мусоҳиба

(интервью), анкета ва таҳлили ҳуҷҷатҳо) дар соҳаҳои гуногуни фаъолияти иҷтимоӣ, фароҳам овардани заминаҳои илмӣ - назариявӣ барои гузаронидани тадқиқотҳои сотсиологӣ дар ҳалли масъалаҳои гуногуни иҷтимоӣ ва ғайраҳо.

Барномаи таълимии мазкур ҳамчун дастур барои омӯзиши фанни сотсиология аз ҷониби донишҷӯёни ғайриихтисосӣ, ки дар шароити низоми кредитии таҳсилот таълим мегиранд, пешбинӣ шудааст. Дар барнома оид ба гузаронидани машғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ, машғулиятҳои аудитории амалӣ-семинарӣ ва корҳои мустақилонаи донишҷӯён тавсияҳо дода шудаанд. Барнома қисматҳои асосии фанни сотсиология – мафҳум, таъриф, объект, предмет, таърихи сотсиология, назарияҳои сотсиологӣ, сотсиологияи назариявӣ, соҳаҳои сотсиология, методология ва методикаи гузаронидани тадқиқотҳои сотсиологиро бо тариқи мухтасар дар бар гирифтаст ва барои донишҷӯёни ҳамаи таҳассусҳо, ба ғайр аз ихтисоси сотсиология, тавсия карда мешавад.

Вазни асосии таълим ба машғулиятҳои семинарӣ (72 соат), яъне фаъолияти устод бахшида шуда, дар қисмати машғулиятҳои семинарӣ (амалӣ) ва корҳои мустақилонаи донишҷӯён (КМД) ҳуди донишҷӯён илмомӯзӣ менамоянд. Вобаста ба ҳар як мавзӯи адабиёти лозимӣ барои омӯзиши донишҷӯён тавсия карда шудааст. Оид ба ҳамаи мавзӯҳои лексионӣ ва машғулияти семинарӣ-амалӣ мавзӯҳо ва саволҳои он пешниҳод гардидааст. Устодон вобаста ба салоҳдиди ҳеш дар доираи 24 соати нақшавии семинарӣ мавзӯро мустақилона интихоб карда метавонанд. Яъне ҳар як устод дар интихоби мавзӯҳои пешниҳодгардида озодии академӣ дорад.

Барномаи мазкур аз ҷониби гурӯҳи мутахассисон – муаллифони китоби нави дарсӣ таҳия шуда, он хусусияти озмоишӣ дорад ва минбаъд вобаста ба тавсия ва дастури устодон такмил дода мешавад.

Нақшаи тақвимӣ - мавзӯии таълими фанни сотсиология
Миқдори умумии кредитҳо – 3 кредит (72 соат)
Машигулиятҳои лексионӣ - назариявӣ – 1 кредит (24 соат)
Машигулиятҳои семинарӣ - амалӣ -1 кредит (24 соат)
Корҳои мустақилонаи донишҷӯён -1 кредит (24 соат)

№ т/р	НОМГҶИ МАВЗҶҲО	Соатҳо барои машгулиятҳои лексионӣ- назариявӣ	Соатҳо барои машгулиятҳои амалӣ	Соатҳо барои (корҳои мустақилонаи донишҷӯён)
1	Мафҳум ва моҳияти сотсиология Соҳтори донишҳои сотсиологӣ Мутолиа ва конспекти китоби «Моҳияти таҳайюлотии сотсиологӣ» (русӣ)	1	1	1
2	Вазифаҳои илми сотсиология Қонун ва категорияҳои сотсиология Реферат: Ақидаҳо ва ғояҳо оиди пайдоиши ҷомеа. Гофман А. Очеркҳои классикӣ ва муосир оиди назария ва таърихи сотсиология. – М., 2003 (забони русӣ)	1	1	1
3	Таърихи пайдоиши илми сотсиология Марҳилаҳои таърихии инкишофи таълимотҳои иҷтимоӣ Конспекти китоби Ибн Халдун. Муқаддима. Ҷ2. – Теҳрон, 1385	1	1	1
4	Ташақули сотсиология ҳамчун илм Таълимот, равия ва мактабҳои сотсиологӣ Реферат: Назарияҳои классикии сотсиологӣ	1	1	1
5	Ҷамъият ҳамчун объекти омӯзиши илми сотсиология Назарияҳо оиди пайдоиши ҷамъият Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Идеология ва таснифоти он»	1	1	1
6	Сотсиологияи маданият Маданияти миллӣ ва хусусиятҳои он Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Хуввияти	1	1	1

	миллӣ ва масъалаи худшиносӣ»			
7	Шаҳс ва ҷомеа	1		
	Иҷтимоишавии шаҳс		1	
	Талаботҳои шаҳс. Конспекти асари Маслоу А. Талаботҳои шаҳс. – М., 1982 (ба забони русӣ)			1
8	Гурӯҳҳои иҷтимоӣ ва хусусиятҳои онҳо	1		
	Умумиятҳо, хусусиятҳои этникӣ ва ҳудудӣ		1	
	Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Миллат ҳамчун умумияти этникӣ»			1
9	Тағйиротҳои иҷтимоӣ	1		
	Омишҳои иҷтимоии рушди ҷомеа		1	
	Мутолиа ва конспекти асари Штомпка П. Сотсиологияи тағйироти иҷтимоӣ. – М., 1999 (забони русӣ)			1
10	Глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ҳамчун марҳилаи нави инқишофи ҷамъият	1		
	Модернизатсия (азнавсозӣ) ва хусусиятҳои он		1	
	Конспекти китоби Бек У. Глобализатсия чист? – М., 2001. С. 15-29 (забони русӣ)			1
11	Институтҳо (ниҳодҳо) - и иҷтимоӣ	1		
	Оила ва таълимот ҳамчун институти иҷтимоӣ		1	
	Конспекти таҳлилии асари Дюркгейм Э. Сотсиологияи маориф. – М., 1998 (русӣ)			1
12	Сотсиологияи ВАО ва иртибот	1		
	Нақши ВАО дар рушди ҷомеа		1	
	Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Интернет ва фарҳанги истифодаи он»			1
13	Ташкилотҳои иҷтимоӣ	1		
	Таснифоти ташкилотҳои иҷтимоӣ		1	
	Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Бюрократия ҳамчун зухуроти иҷтимоӣ». Китоби Вебер М. Протестантизм ва руҳи капитализм. – М., 2001 (русӣ) - реферати илмӣ			1
14	Давлати ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ва	1		
	Синфи миёна ва нақши он дар ҷомеа		1	

	Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Тоҷикистон давлати сохибхитиёр, демократӣ, ҳуқуқбунёд ва ягона». Паёми солонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон			1
15	Табақабандии иҷтимоӣ	1		
	Нобаробарии иҷтимоӣ ва масъалаи хифзи иҷтимоӣ		1	
	Низоми табақабандии иҷтимоӣ дар Тоҷикистон (маърузаи илмӣ)			1
16	Ҷойивазкунии иҷтимоӣ	1		
	Масъалаҳои муҳочирати меҳнатӣ		1	
	Назарияи табақабандӣ ва ҷойивазкунии иҷтимоии П. Сорокин (маърузаҳои илмӣ).			1
17	Низоъҳои иҷтимоӣ	1		
	Истиқрори сулҳ ва ваҳдати миллӣ		1	
	Ваҳдати миллӣ ҳамчун омили рушди устувори Тоҷикистон (Реферат)			1
18	Қаҷрафтории иҷтимоӣ (рафтори девиантӣ)	1		
	Назарияҳои қаҷрафтории иҷтимоӣ		1	
	Омилҳои иҷтимоии қаҷрафтории иҷтимоии ҷавонон ва масъалаи гавариши онҳо ба гурӯҳҳои ифротгаро (маърузаи илмӣ)			1
19	Назорати иҷтимоӣ	1		
	Роҳҳои пешгирии қаҷрафтории ҷавонон дар Тоҷикистон		1	
	Тавзеҳи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд» (конспект)			1
20	Методология ва техникаи гузаронидани тадқиқоти сотсиологӣ	1		
	Барнома ва нақшаи тадқиқоти сотсиологӣ		1	
	Конспекти асари Ядов В.А. Стратегияи тадқиқоти сотсиологӣ. М, 2007 (русӣ). - С. 409-426			1
21	Методҳои ҷамъоварии ахбори сотсиологӣ	1		
	Пурсиши анкетаӣ ва истифодаи он дар тадқиқоти сотсиологӣ		1	
	Кори саҳроӣ дар тадқиқоти сотсиологӣ. Пур кардани анкетаҳои омодашуда аз тарафи донишҷӯён.			1

22	Мусохиба ҳамчун методи сифатии тадқиқоти сотсиологӣ	1		
	Фокус-гурӯҳ дар тадқиқоти сотсиологӣ		1	
	Гузaronидани мусохиба ва коркарди натиҷаҳои он (аз тарафи донишҷӯён дар мавзӯи муайян гузаронидани мусохиба)			1
23	Таҳлили ҳуҷҷатҳо	1		
	Интиҳобномаи тадқиқоти сотсиологӣ		1	
	Истифодаи усули таҳлили ҳуҷҷатҳо ҳангоми навиштани реферат ва корҳои курсӣ (эссе)			1
24	Коркард ва таҳлили натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ	1		
	Навиштани ҳисоботи тадқиқоти сотсиологӣ		1	
	Чамъбасти натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ. Аз тарафи донишҷӯён навиштани ҳисобот оиди натиҷаҳои тадқиқоти гузаронидашуда (ҳисобот)			1
	Чамъ:	1 кредит (24 соат)	1 кр. (24 соат)	1 кр. (24 соат)

БАРНОМАИ ТАЪЛИМИИ ФАН

Мавзӯи 1. Мафҳум ва моҳияти сотсиология

А. Маишулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «Сотсиология» ва шарҳи истилоҳҳои ҳаммаъноӣ он. Таърифи илми сотсиология. Таърифҳои соҳавии сотсиология. Сотсиологияи назариявӣ ва амалӣ. Сотсиология ҳамчун илм. Сотсиология бо фалсафаи иҷтимоӣ. Қонунҳои табиӣ ва иҷтимоӣи ҷомеа. Сотсиологияи илмӣ ва соҳаҳои сотсиология: макро ва микро сотсиология. Мафҳумҳо, категорияҳо ва қонунҳои сотсиологӣ. Равияҳои асосии методологӣ ва мактабҳои дар сотсиология. Парадигмаҳои сотсиологӣ. Сотсиология дар низомии илмҳои гуманитарӣ. Алоқамандии илми сотсиология ва илмҳои, ки соҳаҳои алоҳидаи илмҳои ҷомеаро меомӯзанд (мисли иқтисодиёт, ҳуқуқ, сиёсатшиносӣ, маданиятшиносӣ, антропологияи иҷтимоӣ ва ғайра). Сотсиология ва муносибати он бо илмҳои табиатшиносӣ (дақиқ): математика, информатика, омор ва ғайра. Мақом ва аҳамияти омӯзиши илми сотсиология миёни дигар илмҳои ҷомеашиносӣ.

Б. Маишулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ **Соҳтор ва дараҷаҳои донишҳои сотсиологӣ**

Савол:

1. Дараҷаҳои донишҳои сотсиологӣ
2. Макросотсиология ва микросотсиология
3. Таносуби байни сотсиологияи назариявӣ ва амалӣ
4. Назарияи сатҳи миёна
5. Вазифаҳои илми сотсиология

Адабиёт:

1. Асп Э. К. Введение в социологию. – СПб., 1998
2. Баҳромбеков Д., Мирон Ф. Асосҳои сотсиология. – Душанбе, 2015
3. Гидденс Э. Социология. – Челябинск, 1999
4. Идиев Х. Гиёев Қ. Сотсиология. – Душанбе, 2016
5. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2012
6. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. – Душанбе, 2008.
7. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён
Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Моҳияти тахайюлотӣ
сотсиологӣ»

Тавсия дода мешавад, ки КМД дар шакли мутолиа ва конспект кардани асари «Тахайюлотӣ сотсиологӣ» бо тафтиши иҷроӣ ин вазифа аз ҷониби донишҷӯён дар кафедра (дар рӯзи навбатдории омӯзгори масъули машғулиятҳои амалӣ) гузаронида шавад.

Адабиёт:

8. Штомпка П. Социология. – М., 2010. - С. 35.

Мавзӯи 2. Объект, предмет, метод ва вазифаҳои илми
сотсиология

А. Машғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Шарҳи мафҳумҳои “объект” ва “предмет” дар сотсиология. Объекти омӯзиши сотсиология. Чома ҳамчун объекти сотсиология. Назарияи О. Конт оиди объект ва предмети сотсиология. Мафҳумҳои, ки объекти сотсиологияро тавсиф мекунанд. Шарҳи мафҳумҳои «ҳақиқати иҷтимоӣ» ва «умумияти иҷтимоӣ».

Шарҳи тавсифи предмети сотсиология. Оё сотсиология предмети омӯзиши дорад? Тағйирёбандагии предмети омӯзиши сотсиология. Таълимотҳои О. Конт, Э. Дюркгейм ва М. Вебер оиди предмети омӯзиши сотсиология. Баҳсҳои фалсафӣ ва сотсиологӣ олимони оиди предмети омӯзиши сотсиология. Предмети омӯзиши сотсиология дар таълимоти марксистӣ. Ақидаи В. Ядов ва Н. Смелзер дар бораи предмети омӯзиши сотсиология.

Методҳои илми сотсиология. Методҳои сифатӣ ва миқдорӣ дар сотсиология. Вазифаҳои илми сотсиология: маърифатӣ, методологӣ, ояндабинӣ, гуманитарӣ, идеологӣ ва ғайраҳо.

Б. Машғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ
Қонун ва категорияҳои сотсиология

Саволҳо:

1. Категорияҳои сотсиология
2. Таснифоти категорияҳои сотсиология
3. Мафҳуми «қонун» ва таснифоти он дар илмҳои чомашиносӣ
4. Хусусиятҳои қонунҳои ҷамъият

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Гидденс Э. Социология. – Челябинск, 1999
3. Идиев Х. Гиёев Қ. Сотсиология. – Душанбе, 2006
4. Кравченко А. Социология. – М., 2010
5. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Ақидаҳо ва ғояҳо оиди пайдоиши ҷомеа» - и китоби сотсиолог Гофман А. Классическое и современное этюды по истории и теории социологии. – М., 2003. - С. 32-52.

Адабиёт:

1. Гофман А. Классическое и современное этюды по истории и теории социологии. – М., 2003. – С. 32-52
2. Ибн Халдун. Муқаддима. Ҷ.2. – Техрон, 1385. С. 32-52
3. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 11 – 23

Мавзӯи 3. Заминаҳои таърихӣ инкишофи таълимотҳои иҷтимоӣ

А. Машигулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Афкори иҷтимоӣ ва таълимотҳои иҷтимоӣ Шарқи Қадим. Таълимотҳои иҷтимоӣ Даосизм дар Чини Қадим, Ведҳо ва Браһмания дар Ҳинди Қадим, моҳияти таълимоти иҷтимоӣ - ахлоқи Зардуштия. Консепсияи иҷтимоӣ «Авесто» ҳамчун қадимтарин китоби муқаддаси тоҷикон. Шарҳи умумии фалсафа дар атиқай Юнон. Таълимотҳои иҷтимоӣ Сукрот, Афлотун ва Арасту. Назарияҳои ғоявӣ оиди пайдоиши ҷамият. Мафҳуми “ҷамият” ва “давлат” дар таълимоти муттафакирони Рими Қадим. Моҳияти иҷтимоӣ динҳои яқтопарастӣ. Моҳияти таълимоти иҷтимоӣ дини ислом. Таълимотҳои иҷтимоӣ асримиёнагии Аврупои Ғарбӣ (Августин, Фомаи Аквинӣ). Таълимоти иҷтимоӣ муттафакирони форсу тоҷик дар асрҳои миёна. Ибни Халдун бузургтарин сотсиолог Шарқ. Таълимотҳои иҷтимоӣ даврони Эҳё. Таълимотҳои иҷтимоӣ Н. Макиавелли, Т. Гоббс, Ж.Ж. Руссо, Ш. Монтескё, И. Кант, Спиноза, Гегел, Бэкон, Сен – Симон, Д. Вико ва диг.

Б. Маиғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ
Марҳилаҳои таърихӣ инкишофи таълимотҳои иҷтимоӣ
Саволҳо:

1. Заминаҳои рушди илми сотсиология
2. О. Конт – асосгузори илми сотсиология
3. Ақидаҳои сотсиологии Г. Спенсер, Э. Дюркгейм ва М. Вебер
4. Сотсиологияи марксистӣ
5. Хусусияти хоси таълимотҳои сотсиологии даврони Шуравӣ
6. Мактабҳо ва равияҳои сотсиологии Фарб
7. Ҳолати барқароршавии илми сотсиология дар Тоҷикистон

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Воронсов А., Громов И. История социологии. – М., 2005
3. Фафуров Б. Тоҷикон. – Душанбе, 1998
4. Гофман А. Семь лекций по истории социологии. – М., 1995
5. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2012
6. Исоматов. Б. Ибни Халдун оиди асосҳои иҷтимоию иқтисодии равнақи тамаддун. – Душанбе, 1991
7. Кравченко А. История социологии. – М., 2006
8. Таърихи фалсафа. – Душанбе, 2012
9. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти китоби Ибни Халдун. Муқаддима.
Қ.2. – Техрон, 1385. С. 32-52

Адабиёт:

1. Гофман А. Классическое и современное этюды по истории и теории социологии. – М., 2003. – С. 32-52
2. Ибн Халдун. Муқаддима. Қ.2. – Техрон, 1385. С. 32-52

Мавзӯи 4. Барқароршавӣ ва рушди илми сотсиология

А. Маиғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Заминаҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва илмӣ-назариявӣ пайдоиши илми сотсиология. О. Конт ва Г. Спенсер асосгузори илми сотсиология. Марҳилаи классикии инкишофи илми сотсиология. Таълимоти сотсиологии Э. Дюркгейм, Г. Зиммел ва М. Вебер. Сотсиологияи К. Маркс ва Ф. Энгелс. «Консепсияи фаҳмиши материалистии таърих» - и К.

Маркс. Андешаҳои сотсиологии мутафаккирони рус (П.Сорокин, В.И. Ленин ва дигарон). Сотсиологияи Ғарб дар асри ХХ. Назарияҳои муосири сотсиологӣ: функционализм ва намояндагони машҳури он (Э. Дюркгейм, Т. Парсонс, Р. Мертон ва дигарон). Функционализми сохтори Т. Парсонс. Назарияи индивидуализми иҷтимоӣ. Интеракционализми символикӣ Ч. Кулли, У. Томас ва Ч. Мид. Назарияи мубодилаи иҷтимоӣ К. Хоманс ва П. Блоу. Назарияи низои иҷтимоӣ (Р. Дарендорф, Л. Козер ва Боулдинг). Концепсияи сотсиологии А. Шютс, Э. Гидденс ва Ю. Хабермас.

Б. Машигулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Таълимот, равия ва мактабҳои сотсиологӣ

Саволҳо:

1. Принсипҳои асосии позитивизм ва неопозитивизм
2. Сотсиологияи органикӣ
3. Ҳамфикрии механикӣ ва органикӣ
4. Назарияи аномия
5. Функционализми иҷтимоӣ
6. Функционализми сохторӣ
7. Интеракционализми рамзӣ
8. Бихевиоризм

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. - М., 1993
2. Баҳромбеков В. А., Миrows Ф.С. Асосҳои сотсиология. - Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Воронцов А., Громов И. История социологии. – М., 2005
4. Гофман А. Семь лекций по истории социологии. – М., 1995
5. Ғуломов О. Сотсиология. – Душанбе, 2001
6. Зокиров Г. Таърихи таълимоти сиёсӣ. – Душанбе, 2010
7. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
8. Кравченко А. История социологии. – М., 2006

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Навиштани реферат дар мавзӯи «Назарияҳои классикии сотсиологӣ»

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993. С. 32
2. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. С. 28-116

Мавзӯи 5. Чамъият ҳамчун низоми худинкишофёбанда

А. Маишгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «чамъият» ва нишонаҳои асосии он. Мафҳуми «низоми иҷтимоӣ». Тасвири системавии чамъият. Зернизоми ҷомеа (иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва фарҳангӣ). Консепсияҳои муосири сотсиологӣ дар бораи чамъият. Моҳияти чамъият аз назари намоёндагони консепсияҳои функционализм, детерминизми иҷтимоӣ, индивидуализм ва назарияи низоми иҷтимоӣ. Таҳлили сотсиологии ҷомеа. Навъҳо (типҳо)-и чамъият. Назарияи форматсионии К. Маркс. Л. Морган дар бораи навъҳои иҷтимоӣ: давраи ваҳшигӣ, варварӣ ва тамаддунӣ. Консепсияи навъбандии эволюсионии чамъият (Д. Белл). Ҷомеаи аграрӣ, индустриалӣ (саноатӣ) ва постиндустриалӣ (баъдисаноатӣ). Идеология ва намудҳои он. Вазифаҳои иҷтимоии идеология. Сохтори чамъият ва унсурҳои асосии он (гурӯҳҳо, институтҳо, ташкилотҳо, талаботҳо, манфиатҳо, нақш ва статуси иҷтимоӣ, умумиятҳои иҷтимоӣ, робитаҳо ва муносибатҳои иҷтимоӣ). Консепсияҳои сотсиологӣ дар бораи сохтори чамъият. Тавсифи ҷомеаи муосири тоҷик.

Б. Маишгулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Назарияҳо оиди пайдоиши чамъият ва ҷомеаи иттилоотӣ

Саволҳо:

1. Чамъият ҳамчун низоми худинкишофёбанда
2. Навъбандии ҷомеа: ҷомеаи аграрӣ, индустриалӣ ва постиндустриалӣ
3. Чамъият аз мавқеи назарияҳои детерменизм ва функционализми иҷтимоӣ
4. Сохтори чамъият ва унсурҳои асосии он
5. Назарияи форматсионии К. Маркс

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Идиев Х. Гиёев Қ. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2006
3. Волков Ю. Г., Добренков В. И., Ничепуренко В. Н., Попов А. В. Социология. – М., 2004.
4. Волков Ю. Г. Социология. – М., 2007.
5. Гидденс Э. Социология. – Челябинск, 1999
6. Штомпка П. Социология. – М., 2010

7. Яковлев А. М. Социальная структура общества и право: учебное пособие для вузов. – М.: Норма, 2014.

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён
Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Идеология ва таснифоти он»

Адабиёт:

1. Введение в философию // под ред. И. Фролов – М., 2003. С. 485- 508
2. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 55-69

Мавзӯи 6. Низоми маданият дар муҳити иҷтимоӣ
А. Машгулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ

Маданият ҳамчун низоми арзишу меъёри иҷтимоӣ ва механизми танзими ҳаёти иҷтимоӣ. Таносуби мафҳумҳои «маданият», «тамаддун» ва «фарҳанг». Арзишҳои моддӣ ва маънавии маданият. Маданият ва муҳити табиӣ-иҷтимоӣ чомеа. Вазифаҳои маданият, шуур ва ҳуқуқи маданӣ. Навъҳои маданият. Нақши маданият дар муҳити иҷтимоӣ. Консепсияҳои маданият. Меъёрҳои муошират дар чомеа. Фаҳмиши проблемаҳои иҷтимоӣ-маданияти чомеа.

Мафҳумҳои асосии сотсиологияи муносибатҳои этникӣ (ҳалқ, миллат, худшиносии миллӣ, хуввияти этникӣ). Тамоюлҳои инкишофи муносибатҳои миллӣ- этникӣ дар ҷаҳони муосир. Моҳияти раванди омехташавӣ (ассимилятсия)-и миллӣ ва масъалаи ҳифзи гуногунии этникӣ. Сабабҳо ва намудҳои низоъҳои байни миллатҳо. Натсионализм ва идеологияи он. Масъалаи худмуайянкунии миллӣ, Маҳалгароӣ ва зухуроти он. Идеяи миллӣ ва худшиносии миллӣ. Хусусиятҳои хоси муносибатҳои миллӣ дар Тоҷикистони муосир.

Миллат ва дин. Ҳаёти маънавии гурӯҳҳои этникӣ. Маданият ва менталитети миллӣ. Шаклҳои маданият: маданияти элитарӣ, олий, маданияти халқӣ ва оммавӣ, маданияти ҳуқумрони чомеа. Ҳамгирии маданӣ. Маданиятҳои универсалӣ. Этросетризм ва релятивизм. Субъкултура (порчафарҳанг) ва контркултура (зиддифарҳангӣ, ҳукмрон). Гуфтугӯ ва бархурди тамаддунҳо. Меросияти фарҳангӣ. Нақши маданият дар ҳаёти ҷамъият. Дастовардҳои фарҳангии миллати тоҷик ва хусусиятҳои хоси он. Тамоюлҳои ташаккули хуввияти миллӣ ва ҳамгирии миллӣ дар Тоҷикистон. Ташаккули

худшиносии шахс дар Тоҷикистон. Тарбияи ҷавонон дар рӯхияи эҳтиром ба миллат. Худшиносии миллӣ ва хуввияти миллӣ.

Б. Маиғулиятҳои аудитории амалӣ-семинарӣ

Маданияти миллӣ ва хусусиятҳои он

Саволҳо:

1. Маданият ҳамчун объекти донишҳои сотсиологӣ
2. Унсурҳои асосии маданият
3. Худшиносии ва худшиносии миллӣ
4. Хуввияти миллӣ ва ҳисси ватандӯстӣ
5. Роҳҳои баланд бардоштани ҳисси худшиносии ҷавонон

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993
2. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Зокиров Г. Таърихи таълимоти сиёсӣ. – Душанбе, 2012
4. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. - Душанбе, 2006
5. Ионин П. Г. Социология культуры. – М., 2000
6. Исоматов. Б. Ибни Халдун оиди асосҳои иҷтимоӣ ва иқтисодии раҷаҳои тамаддун. – Душанбе, 1991
7. Кравченко А. Социология. – М., 2010
8. Кузовков Ю.В. Теория национальной демократии. Lambert Academic Publishing. 2012.
9. Яздонӣ Н. Баҳромӣ Д. Маданиятшиносӣ. – Душанбе, 2005

В. Қори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Хуввияти миллӣ ва масъалаи худшиносӣ»

Адабиёт:

1. Ионин Л.Г. Социология культуры. – М., 2004. С. 61-102
2. Матецкая А.В., Самыгин С. Социология культуры. – Ростов-на-Дону, 2007. С5-36
3. Шарифзода Абдуфаттоҳ, Заробиддин Қосимӣ. Эмомалӣ Раҳмон ва соли тамаддуни ориёӣ. – Душанбе, 2011. С. 17-371

Мавзӯи 7. Сотсиологияи шахс

А. Маишулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳумҳои «инсон», «фард», «шахс», «шахсият» ва таносуби байни онҳо. Фаҳмиши сотсиологӣ (К.Маркс, Ч. Мид, М.Кун, Т.Парсонс, Р.Дарендорф ва диг.) ва биологӣ (Ч.Ломбрзо, У.Шелдо ва диг.) -и мафҳуми «шахс». Шахс ҳамчун сифати иҷтимоии инсон. Концепсияҳои шахсият. Концепсияи нақшии шахс. Концепсияи шахсияти З.Фрейд. Концепсияи рафтори шахс. Концепсияи ғаъолияти шахс. Концепсияи «Мани ойнасон» - и Ч. Кулли. Сохтори шахс ва унсурҳои асосии он. Навъҳои (типология)-и иҷтимоии шахс. Нақш ва статус (мавқеъ)-и шахс. Шахс объект ва субъекти муносибатҳои иҷтимоӣ.

Масъалаи мақсад ва моҳияти зиндагии шахс (теология, индивидуализм, утилитаризм, экзистенциализм ва ғ.). Сотсиализатсия (иҷтимоишавӣ) - и ва ғайрииҷтимоишавӣ (десотсиолизатсия) - и шахс. Марҳилаҳои асосии сотсиализатсия (иҷтимоишавӣ)-и шахс. Агентҳои асосии сотсиализатсияи шахс (шахсони алоҳида, волидон, гурӯҳҳои ҳамсолон, дӯстон, коллективи меҳнатӣ ва муассисаҳои иҷтимоӣ). Агентҳои асосӣ ва ғайриасосии сотсиализатсия. Институтҳои сотсиализатсияи шахс: оила, институти маориф, дин, ВАО, ҳуқуқ ва ғ. Худшиносӣ ва озодии шахс. Конформизм ва сабабҳои пайдоиши он. Талаботҳои шахс. Танзимнамоӣ ва худтанзимнамоии рафтори шахс. Арзишҳои муайяншуда ва ғаъолияти шахс. Харобшавӣ ва бегонашавии шахс.

Б. Маишулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Иҷтимоишавии шахс

Саволҳо:

4. Шахс ҳамчун объект ва субъекти муносибатҳои иҷтимоӣ
5. Сотсиализатсияи шахс ва агентҳои он
6. Иҷтимоишавии тақрорӣ
7. Марҳилаҳои иҷтимоишавӣ
8. Омилҳои иҷтимоишавӣ
9. Нақш ва мақом (статус)- и иҷтимоии шахс

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993
2. Артёмов А. И. Социология личности. – Алма-Аты, 2001

3. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
4. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. - Душанбе, 2006
5. Ионин П. Г. Социология культуры. – М., 2000
6. Кравченко А. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Талаботҳои шахс». Конспекти асари Маслоу А. Талаботҳои шахс. – М., 1982 (ба забони русӣ)

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993. С. 32
2. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. С. 28

Мавзӯи 8. Умумиятҳо ва гурӯҳҳои иҷтимоӣ

А. Машигулиятҳои аудиториҳои лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «умумияти иҷтимоӣ» ва намудҳои он. Умумиятҳои иҷтимоӣ ҳамчун сарчашмаи худҳаракатии ҷомеа. Хусусиятҳои хоси умумиятҳои оммавӣ. Умумиятҳои этникӣ ва намудҳои он. Назарияи этногенези Л. Гумилев. Шарҳи мафҳумҳои «қабила», «халқ», «миллат» ва «этнос». Нишонаҳои асосӣ ва фарқкунандаи умумиятҳои этникӣ. Худшиносии этникӣ. Назарияи этногенези Л. Гумилев. Ҳувияти этникӣ. Сабабҳои пайдоиш ва роҳҳои ҳалли низоъҳои этникӣ. Хусусиятҳои хоси марҳилаҳои ташаккули миллати тоҷик.

Мафҳуми «гурӯҳи иҷтимоӣ». Таснифот (классификация)-и гурӯҳҳои иҷтимоӣ. Гурӯҳҳои аввалиндараҷа ва дуввуминдараҷаи иҷтимоӣ. Гурӯҳҳои дохилӣ ва берунӣ. Гурӯҳи референтӣ. Робита ва муносибатҳои гурӯҳҳои иҷтимоӣ. Алоқаҳои коммуникатсионӣ дар гурӯҳ. Динамикаи гурӯҳӣ. Гурӯҳи диада ва триада. Муайян кардани лидер (сарвар) дар гурӯҳ. Беаҳмиятӣ ва диллемаи иҷтимоӣ. Шуури гурӯҳӣ. Низоъҳои гурӯҳӣ. Ташаккули ҳамгироии иҷтимоӣ ва милли дар Тоҷикистон

Б. Машигулиятҳои аудиториҳои амалӣ-семинарӣ

Умумиятҳои этникӣ ва худудӣ

Саволҳо:

1. Умумиятҳои иҷтимоӣ ҳамчун манбаи худинкишофҳои ҷомеа

2. Умумиятҳои этникӣ ва намудҳои он
3. Назарияи этногенезаи Л. Гумилев
4. Шарҳи мафҳумҳои «қабила», «халқ», «миллат» ва «этнос»
5. Нишонаҳои асосӣ ва фарқкунандаи умумиятҳои этникӣ
6. Худшиносии этникӣ
7. Хуввияти этникӣ
8. Сабабҳои пайдоиш ва роҳҳои ҳалли низоъҳои этникӣ.

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Гидденс Э. Социология. – Челябинск, 1999
3. Идиев Х. Гиёев Қ. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2006
4. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2012
5. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология. - М., 1999.
6. Тезаурус социологии: темат. слов. - справ. / под ред. Ж.Т. Тощенко. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2009.
7. Фролов С. С. Социология. – М., 2001
8. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Миллат ҳамчун умумияти этникӣ»

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993. С. 32
2. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. С. 28

Мавзӯи 9. Тағйиротҳои иҷтимоӣ

А. Машигулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «тағйирот», «инкишоф», «таракқиёт (прогресс)» ва «таназул (регресс)»-и ҷомеа. Омилҳои тағйирот ва инкишофи ҷомеа. Шаклҳои тағйироти иҷтимоӣ: таҳаввулот (эволютсия) ва инқилоб (револютсия). Концепсияҳои муосири омӯзиши тағйироти иҷтимоӣ. Эволютсионизми иҷтимоӣ ва намояндагони он (О. Конт, Г. Спенсер, Э. Дюркгейм ва диг.). Омилҳои асосии инкишофи ҷомеа аз назари намояндагони гуногуни равияҳои илмӣ: детерминизми ҷуғрофӣ (Л. Монтекио); детерминизми иҷтимоӣ (Г. Спенсер); детерминизми демографӣ (Т. Малтус); детерминизми иқтисодӣ (К. Маркс); ирода ба ҳокимият (Ф.Нитше); назарияи

психоаналитика (З. Фрейд). Концепсияи «марҳилаҳои таҳаввулот (эволюция)»-и Т. Парсонс. Муносибати функционалӣ ба тағйироти ҷомеа. Назарияи тағйироти даврии ҷомеа. (О. Шпенглер, А. Тойнбӣ ва П. Сорокин). Концепсияи «бархурди тамаддунҳо»-и С. Хантингтон.

Мафҳумҳои «модернизм» ва «постмодернизм». Модернизатсия ҳамчун раванди гузариш аз ҷомеаи анъанавӣ ба ҷомеаи муосир. Модернизатсия ва индустриализатсия (саноатикунонӣ). Бӯҳрони иҷтимоӣ ва сабабу оқибатҳои он. Ҳаракати иҷтимоӣ ва сабабҳои сар задани он. К. Маркс: инқилоб-локомативи таърих. Инқилоби компютерӣ ва иттилоотӣ (коммуникатсионӣ). Проблемаҳои иҷтимоии ҷаҳони муосир. Мафҳуми глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ва фаҳмиши сотсиологияи он. Омилҳои пайдоиши глобализатсия: глобализатсияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ. Тоҷикистон дар мадори равандҳои глобализатсионӣ. Тағйиротҳои иҷтимоии Тоҷикистон ва оқибати он дар таҳаввулоти ҷомеаи навин. Тоҷикистон дар марҳилаи гузариш.

Б. Маишулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Омилҳои иҷтимоии рушди ҷомеа

Саволҳо:

3. Тағйирот ва инқишофи ҷомеа
4. Назарияҳои тағйироту инқишофи ҷомеа.
5. Омилҳои табиӣ ва тағйироти ҷамъият
6. Омилҳои иқтисодӣ ва фарҳангии рушди ҷомеа
7. Мафҳуми аномияи иҷтимоӣ ва моҳияти он
8. Концепсияи эволюционӣ ва революционии инқишофи ҷамъият
9. Мафҳумҳои «модернизм» ва «постмодернизм»
10. Модернизатсия ҳамчун раванди гузариш аз ҷомеаи анъанавӣ ба ҷомеаи муосир
11. Омилҳои модернизатсияи ҷамъият
12. Модернизатсия ва саноатикунонӣ
13. Муҳоҷирати меҳнатӣ ва раванди урбанизатсия.

Адабиёт:

1. Баҳромбеков Д. Миров Ф. Асосҳои сотсиология. – Душанбе, 2015
2. Гидденс Э. Социология. – Челябинск, 1999
3. Идиев Х., Гиёев Қ. Сотсиология. – Душанбе, 2006

4. Конечская В.П. Социология коммуникации. – М., 1995
5. Массионис Д.Ж. Социология. – М., 2004.
6. Минина В. Н. Социология социальных проблем: аналитический обзор основных концепций // Журнал социологии и социальной антропологии. - 1998. - № 3. - С. 74–90.
7. Михайловский Н. Что такое прогресс? Второе издание. – М., 2012.
8. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. – Душанбе, 2008
9. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва консепти мавзӯи «Омилҳои рушди ҷомеаи Тоҷикистонӣ». Конспекти асари Штомпка П. Сотсиологияи тағйироти иҷтимоӣ. – М., 1999 (забони русӣ)

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993. С. 32
2. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. С. 28
3. Шарифзода Абдуфаттоҳ, Заробиддин Қосимӣ. Эмомалӣ Раҳмон ва огози марҳилаи созандагӣ. – Душанбе, 2011. С. 21- 371.

Мавзӯи 10. Глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ҳамчун марҳилаи нави инқишофи ҷамъият.

А. Машигулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми глобализатсия (ҷаҳонишавӣ). Таърихи пайдоиш ва назарияҳои оиди глобализатсия. Омилҳои пайдоиши глобализатсия: проблемаҳои глобалии ҷаҳонӣ, пешрафти истеҳсолот ва истеъмол, пешрафти воситаҳои истеҳсолот. Инқилоби иттилоотӣ (коммуникатсионӣ). Глобализатсияи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ - маданӣ. Тоҷикистон дар мадори равандҳои глобализатсионӣ. Глобализатсия ҳамчун марҳилаи муосири инқишофи ҷамъият. Ҷомеаи Тоҷикистон дар раванди глобализатсия. Оқибатҳои мусбӣ ва манфии раванди глобализатсия. Проблемаҳои иҷтимоии ҷаҳони муосир.

***Б. Маиғулиятҳои аудитории амалӣ-семинарӣ
Модернизатсия (азнавсозӣ) ва хусусиятҳои он
Саволҳо:***

1. Мафҳуми глобализатсия ва назарияҳои он
2. Омилҳои пайдоиши раванди глобализатсия
3. Тоҷикистон дар мадори равандҳои глобализатсионӣ.
4. Оқибатҳои мусбӣ ва манфии раванди глобализатсия.
5. Проблемаҳои иҷтимоии ҷаҳони муосир.

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Бек У. Общество риска к пути к другому модерну. – М., 2000
3. Бек У. Что такое глобализация? – М., 2001
4. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. – М., 1999
5. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
6. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2006
7. Ионин П. Г. Социология культуры. – М., 2000
8. Кравченко А. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва консепкти мавзӯи «Тоҷикистон дар мадори равандҳои глобализатсионӣ». Конспекти китоби Бек У. Что такое глобализация. – М., 2001. С. 15-29 (забони русӣ)

Адабиёт:

1. Бек У. Что такое глобализация. – М., 2001. – С. 15-29
2. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. – С. 28

Мавзӯи 11. Институтҳои иҷтимоӣ

А. Маиғулиятҳои аудитории лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «институти иҷтимоӣ». Шарҳи мафҳуми «институти иҷтимоӣ» дар таълимоти сотсиологии О. Конт, Г.Зиммел, Г. Спенсер, Ю. Тённис, М. Вебер, А. Миллер, Т. Парсонс, П. Сорокин ва дигарон. М. Веблен оиди институтҳои иҷтимоӣ. Нишонаҳои умумии инсититутҳои иҷтимоӣ (намунаи рафтор, низомнома, рамзҳои фарҳангӣ, кодексҳо, идеология ва ғ.). Сохтори зинагӣ (ирерархӣ) -и институтҳои иҷтимоӣ ва унсурҳои асосии онҳо (низомии робитаҳои иҷтимоӣ, меъёрҳо ва стандартҳо, арзишҳои иҷтимоӣ).

Институткунонии ҷомеа ва омилҳои асосии он (омилҳои психологӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ). Таъсири мутақобила ва инкишофи муносибатҳои иҷтимоӣ. Нақш ва вазифаҳои институтҳои иҷтимоӣ. Функсияҳои маълум (кушода) ва пӯшида (латентӣ)-и институтҳо (қоньгардонии талаботҳои иҷтимоӣ, устуворгардонӣ ва такрористехсолнамоии муносибатҳои иҷтимоӣ, танзимсозӣ, муттаҳиднамоӣ, коммуникатсия ва ғ.). Дисфунксияи институтҳо. Институтҳои иҷтимоӣ ва тағйироти ҷомеа. Бӯҳрони иҷтимоӣ дар сохтори институтҳо. Намудҳои институтҳои иҷтимоӣ ва вазифаҳои онҳо. Оила ҳамчун институти асосии ҷомеа. Дин ҳамчун институти иҷтимоӣ. Ташкилотҳои динӣ: муассисаҳо, масҷидҳо, мадрасаҳо ва марказҳои динӣ. Дини ислом ва таъсири он дар ҷаҳони муосир. Намуд ва вазифаҳои ВАО: пресса, радио, телевизион, интернет ва ғ. «Ҳокимияти чорум» ва масъалаи озодии матбуот.

Б. Маишулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ
Оила ва таълим ҳамчун институти иҷтимоӣ
Саволҳо:

1. Оила ҳамчун институти муҳими ҷамъият
2. Намудҳои оила
3. Никоҳ ва таснифоти он
4. Сабабҳои иҷтимоии ҷудошавии ҳамсарон

5. Таълим ҳамчун ниҳоди иҷтимоӣ
6. Вазифаҳои таълим дар ҷаҳони муосир
7. Низомии маориф дар Тоҷикистон ислоҳот, модернизатсия ва Раванди боллонягии системаи маориф

Адабиёт:

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993
2. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе, 2015.
3. Воронцов А., Громов И. История социологии. – М., 2005
4. Гофман А. Семь лекций по истории социологии. – М., 1995
5. Ғуломов О. Сотсиология. – Душанбе, 2001
6. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
7. Кравченко А. Социология. – М., 2010
8. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишчӯён

Нақши низоми маориф дар рушди ҷомеа. Конспекти таҳлили асари Дюркгей М. Э. Сотсиологияи маориф. – М., 1998 (русӣ)

Адабиёт:

1. Зборовский Г. История социологии. – М., 2004. С. 28
2. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 183-192
3. Шарифзода Абдуфаттоҳ, Заробиддин Қосимӣ. Эмомалӣ Раҳмон: соли маориф ва фарҳанги техникӣ. – Душанбе, 2011. С. 19-128

Мавзӯи 12. Сотсиологияи ВАО ва иртибот

А. Маиғулиятҳои аудиториҳои лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «Васоити ахбори омма». Таърихи ташаккул ва моҳияти иҷтимоии ВАО. Иртибот дар ҷомеаи муосир. Иртиботи оммавӣ чист? «Аудитория» ва «респондент». Назарияи ВАО ва иртибот дар сотсиология. Шаклҳои ВАО. Телевизион ва глобализатсия. Масъалаи ҳукумати электронӣ. Ҷиҳатҳои мусбӣ ва манфии раванди интернеткунонии ҳаёти иҷтимоӣ. Нақши шабакаҳои иҷтимоӣ дар раванди иҷтимоишавӣ. Моҳияти мафҳуми «чанги иттилоотӣ» Ҷомеаи Тоҷикистон дар раванди пайваस्तшавӣ ба шабакаҳои умумиҷаҳонӣ. Махсусиятҳои алоқа бо ҷомеа. Сотсиология ва журналистика. Назарияҳо ва жанрҳои журналистика. Хабармас ва Томпсон оиди масъалаҳои ВАО ва ҷомеаи муосир. Журналистика ва назорати иҷтимоӣ. Раванди иҷтимоишавӣ тавассути шабакаҳои иҷтимоӣ. Моҳияти рекламаи иҷтимоӣ.

Б. Маиғулиятҳои аудиториҳои амалӣ-семинарӣ

Нақши ВАО дар рушди ҷомеа

Саволҳо:

1. ВАО ҳамчун институти иҷтимоӣ
2. Вазифаҳои ВАО ва шабакаҳои иҷтимоӣ
3. Рушди технологияи рақамӣ ва оқибатҳои иҷтимоии он
4. Омӯзиши афкори омма ва нақши ВАО дар он
5. Интернет ва шабакаҳои иҷтимоӣ

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.

2. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
3. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
4. Коннецкая А. Социология коммуникации. – М., 2008
5. Кравченко А. Социология. – М., 2010
6. Штѳмпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Интернет ва фарҳанги истифодаи он»

Адабиёт:

1. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 192-198
2. Осипов Г.В. Социология. – М., 1990. С. 278-339

Мавзӯи 13. Ташкилотҳои иҷтимоӣ

А. Машғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «ташкilotи иҷтимоӣ» ва хусусиятҳои хоси он. Ташкilot – дараҷаи оли инкишофи низомҳои иҷтимоӣ. Ташкilotҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ. Навъҳои ташкilotҳои расмӣ. Бюрократия: функция ва дисфункцияи он. Концепсияи М. Вебер дар бораи бюрократия. Консерватизм ва ташкilotи иҷтимоӣ. «Қонунҳои оҳанин»-и ташкilotҳои иҷтимоӣ. Идораномӣ ва идеология дар ташкilotҳои иҷтимоӣ.

Методҳои ва шаклҳои идоракунии ташкilotҳои иҷтимоӣ. Муносибатҳои иррерархӣ дар ташкilotҳои иҷтимоӣ. Худташкilotӣ ва танзими иҷтимоӣ. Сабабҳои ба вучуд омадани ташкilotҳои ғайрирасмӣ. Давлат ҳамчун ташкilotи расмӣ. Артиш ва муассисаҳои динӣ ҳамчун ташкilotҳои муҳими иҷтимоӣ. Тағйирёбии нақш ва вазифаҳои институтҳои иҷтимоӣ дар Тоҷикистони соҳибистиклол. Ҳамкории иҷтимоии давлат ва секторҳои хусусӣ. Идоракунии дар ташкilot. Ташкilotҳои ҷамъиятӣ

Б. Машғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Таснифоти ташкilotҳои иҷтимоӣ

Саволҳо:

1. Мафҳуми «ташкilotи ҷамъиятӣ» ва намудҳои он
2. Ташкilotҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ
3. Навъҳои ташкilotҳои расмӣ
4. Сабабҳои ба вучуд омадани ташкilotҳои ғайрирасмӣ
5. Давлат ҳамчун ташкilotи расмӣ

6. Идоракуни дар ташкилот
7. Ташкилотҳои ҷамъиятӣ

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе, 2015.
2. Воронцов А., Громов И. История социологии. – М., 2005
3. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
4. Фуломов О. Сотсиология. – Душанбе, 2001
5. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
6. Кравченко А. Социология. – М., 2010
7. Фролов С. Основы социологии. – М., 1997
8. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва консепти мавзӯи «Бюрократия ҳамчун зуҳуроти иҷтимоӣ». Китоби Вебер М. Протестантизм ва руҳи капитализм. – М., 2001 (русӣ) - реферати илмӣ

Адабиёт:

1. Барков С.А., Зубков В.И. Социология организаций. – М., 2013. С. 11-21

Мавзӯи 14. Ҷомеаи шахрвандӣ ва давлати ҳуқуқбунёд

А. Маиғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Давлати ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи шахрвандӣ: мафҳум, таркиб ва хусусиятҳои он. Асосҳои сотсиологии омӯзиши ҷомеаи шахрвандӣ. Тағйирёбии нақш ва вазифаҳои институтҳои иҷтимоӣ дар Тоҷикистони соҳибистиклол. Таърихи пайдоиш ва раванди ташаккули ҷомеаи шахрвандӣ. Масоили ташаккулёбии ҷомеаи шахрвандӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Ҳамкории ҷомеаи шахрвандӣ ва давлат. Соҳибкорӣ ва ҷомеаи шахрвандӣ дар Тоҷикистони муосир. Давлати ҳуқуқбунёд кафили бунёди ҷомеаи шахрвандӣ. Конститутсияи Тоҷикистон асоси бунёди давлати ҳуқуқбунёд. Нишонаҳои давлати ҳуқуқбунёд. Омилҳои ташаккулёбии ҷомеаи шахрвандӣ ва давлати ҳуқуқбунёд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Б. Маиғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Семинар дар мавзӯи «Синфи миёна ва нақши он дар ҷомеа»

1. Мафҳуми “синфи миёна” ва меъёрҳои ченкунии он дар Тоҷикистон

2. Нақши синфи миёна дар низоми табақабандии иҷтимоӣ
3. Намояндагони сифи миёна
4. Вазифаҳои иҷтимоии синфи миёна
5. Омилҳои ташаккулёбии синфи миёна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В.А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе, 2015.
2. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
3. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
4. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2003
5. Кравченко А. Социология. – М., 2010
6. Фролов С. Основы социологии. – М., 1997
7. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Тоҷикистон давлати соҳибхитӣ, демократӣ, ҳуқуқбунёд ва ягона». Конспекти Паёми солони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Адабиёт:

1. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2016
2. Паёми солони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мавзӯи 15. Табақабандии иҷтимоӣ

А. Машгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «табақаи иҷтимоӣ» ва «табақабандии ҷамъият». Модел (амсила)- ҳои табақабандии иҷтимоӣ. Омилҳо ва механизмҳои тақсимшавӣ ба табақаҳои иҷтимоӣ (тақсимоти меҳнат, тақсимоти неъматҳои моддӣ, нобаробарии иҷтимоӣ ва ғ.). Намудҳои табақабандии ҷомеа: табақабандии пӯшида ва кушода. Ҷангуии табақаҳои иҷтимоӣ вобаста ба ҳокимият, сарват (даромад), статус ва маърифат.

Назарияи сохторӣ-функсионалӣ ва низоми табақабандии иҷтимоӣ (М. Вебер, К. Маркс, П. Сорокин, А. Маршал, Э. Райтс, Р. Дарендорф ва дигарон). Низоми табақабандии иҷтимоӣ: ғулӯмӣ, синфҳо, кастаҳо, кланҳо, табақаҳо ва гурӯҳҳо. Табақаҳои ҷомеа: табақаи элита, сарватманд, миёна ва кашшоқ. Низоми синфӣ муосир: синфи олии, синфи миёна,

синфи коргар. Монанднамоии синфҳои иҷтимоӣ. Низоми табақабандии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар гузашта ва ҳозира: табақаи элита, миёна ва қашшоқ. Синфи миёна дар низоми табақабандии ҷомеаи тоҷик.

Қашшоқӣ дар Тоҷикистон: сабабҳо ва оқибатҳо. Маданияти қашшоқӣ. Табақабандии наҷодӣ, этникӣ ва гендерӣ. Мафҳуми ҷойивазнамоии иҷтимоӣ ва роҳҳои амалигардии он. Шаклҳои ҷойивазнамоии иҷтимоӣ. Навъҳои ҷойивазнамоии иҷтимоӣ. Ҷойивазнамоии уфуқӣ (горзантали) ва амудӣ (вертикали). Ҷойивазнамоии фардӣ ва гурӯҳӣ. Ҷойивазнамоии байнинасли ва дохилинасли. П.Сорокин оиди тамоюлҳо ва «каналҳо» - и ҷойивазнамоии иҷтимоӣ. «Каналҳо» - и ҷойивазнамоии иҷтимоӣ: никоҳи манфиатнок, тағйири тарзи зиндагӣ, азхуднамоии намунаи рафтор, тағйироти муҳити иҷтимоӣ ва ғ. Хусусиятҳои хоси табақабандӣ ва ҷойивазнамоии иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Б. Маишулиятҳои аудиториҳои амалӣ-семинарӣ
Нобаробарии иҷтимоӣ ва масъалаи ҳифзи иҷтимоӣ
Саволҳо:

1. Сабабҳои пайдоиши нобаробарии иҷтимоӣ
2. Таносуби нобаробарии иҷтимоӣ байни қишрҳои ҷомеа
3. Меъёри нобаробарии иҷтимоӣ
4. Масъалаҳои ҳифзи иҷтимоӣ дар Тоҷикистон
5. Низоми ҳифзи иҷтимоӣ

Адабиёт:

1. Аристотель. Политика. – СПб.: «Лань», 2014.- С 507
2. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Вебер М. Основные понятия стратификации // Социологические исследования. – 1994. - №5. – С. 177.
4. Добренков В.И., Кравченко А.И. Социология. – М., 2001. - С.319.
5. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
6. Лапин Н.И. Эмпирическая социология в Западной Европе: Учебное пособие. – М.: ГУ ВШЭ, 2004. -100 с
7. Общая социология: Учеб пособие/Под общ. ред. проф. А. Г. Эфендиева. – М.: ИНФРА – М, 2007. – С 543-545.
8. Радаев В.В., Шкаратан О.И. Социальная стратификация: Учеб. пособие. – М.: Аспект Пресс, 1996.

9. Сорокин П.А. Система социологии. - Т.2. Социальная аналитика: Учение о строении сложных социальных агрегатов. – М., 1993. – С. 358-360.
10. Спенсер Г. Основания социологии. – СПб., 1898. - Т.1. - С. 244.
11. Тойнби А. Постигание истории. – М., 1991. – С. 259.
12. Шкаратан, О. И. Социология неравенства. Теория и реальность «Высшая школа экономики». — М.: Изд. дом Высшей ш
13. колы экономики, 2012.

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Маърузаи илмӣ дар мавзӯи «Низоми табақабандии иҷтимоӣ дар Тоҷикистон»

Адабиёт:

1. Радаев В.В., Шкаратан О.И. Социальная стратификация. – М., 1996. С. 46-54

Мавзӯи 16. Ҷойивазкунии иҷтимоӣ

А. Маишулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳум ва шаклҳои “ҷойивазкунии иҷтимоӣ”. Ҷойивазкунии иҷтимоӣ афрод дар фазои иҷтимоӣ. Навҳои амудӣ ва уфуқии ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Таносуби ҷойивазкунии чуғрофӣ ва муҳоҷират. Навҳои муҳоҷират. Хусусияти муҳоҷирати меҳнатӣ дар Тоҷикистон. Ҷойивазкунии байни наслҳо ва дохили наслҳо ҳамчун шаклҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Ҷойивазкунии гурӯҳӣ ва фардӣ ҳамчун шаклҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Каналҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Омилҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Монеаҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ. Пайомадҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ.

Б. Маишулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Масъалаҳои муҳоҷирати меҳнатӣ

Саволҳо:

1. Муҳоҷирати меҳнатӣ дар Тоҷикистон
2. Сабабҳои муҳоҷирати меҳнатӣ дар Тоҷикистон
3. Оқибатҳои мусбӣи раванди муҳоҷирати меҳнатӣ
4. Оқибатҳои манфӣи раванди муҳоҷирати меҳнатӣ
5. Роҳҳои бартараф намудани масъалаҳои иҷтимоӣ, ки аз муҳоҷирати меҳнатӣ бар меоянд

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
3. Идиев Х. Фалсафаи иҷтимоӣ. – Душанбе, 2006
4. Кравченко А. Социология. – М., 2010
5. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. – Душанбе, 2008

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Намудҳо ва шароитҳои ҷойивазкунии иҷтимоӣ дар Тоҷикистон». Маърузаи илмӣ дар мавзӯи «Назарияи табақабандӣ ва ҷойивазкунии иҷтимоии П. Сорокин».

Адабиёт:

1. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 149-152
2. Сорокин П. Личность и общества. – М., 2004.
3. Юдина Т.Н. Социология миграция. – М., 2004. С. 121-143

Мавзӯи 17. Низоҳои иҷтимоӣ

А. Маиғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Моҳияти мафҳуми “низои иҷтимоӣ” ва мазмуну мундариҷаи он. Нақши зиддиятҳои айнию зехнӣ дар зухури низоҳои иҷтимоӣ. Сабаб ва омилҳои зухури низоҳои иҷтимоӣ. Назарияҳои чомашиносӣ оид ба моҳият, сабабҳо, омилҳо ва хусусияти низоҳои иҷтимоӣ. Сохтори низоҳои иҷтимоӣ. Табақабанди низоҳои иҷтимоӣ аз рӯи аломатҳои миқдорӣ, самт, сарчашма, мундариҷаи дохилӣ (мафкуравӣ, иқтисодӣ, маънавӣ, ҳуқуқӣ ва ғ.) ва тарзи ҳалли низо (осоишта ва ҳарбӣ). Усулҳои ҳалли низоҳои иҷтимоӣ. Натиҷаи низоҳои иҷтимоӣ. Музокирот дар низои иҷтимоӣ. Истиқрори сулҳ ва ваҳдати миллӣ дар Тоҷикистон. Омилҳои таҳкими ваҳдати миллӣ дар Тоҷикистон.

Б. Маиғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ **Истиқрори сулҳ ва Ваҳдати миллӣ**

Саволҳо:

1. Сулҳ ва ваҳдати миллӣ омилҳои асосии рушди чома
2. Раванди барқароршавии Ваҳдати миллӣ дар Тоҷикистон

3. Нақши Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар раванди устувории Ваҳдати миллӣ
4. Роҳҳои таҳкими Ваҳдати миллӣ дар Тоҷикистон

Адабиёт:

1. Аристотель. Политика. – СПб.: «Лань», 2014.- С 507
2. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
4. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
5. Зокиров Г. Мочарошиносӣ.- Душанбе 2002
6. Кравченко А. Социология. – М., 2010
7. Сорокин П.А. Система социологии. – Т.2. Социальная аналитика: Учение о строении сложных социальных агрегатов. – М., 1993. - С.358-360.
8. Фролов С. Основы социологии. – М., 1997
9. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. – Душанбе, 2008
10. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Навиштани реферат дар мавзӯи «Ваҳдати миллӣ ҳамчун омили рушди устувори Тоҷикистон»

Адабиёт:

1. Здравомыслов А.Г. Социология конфликта. – М., 1996. С. 76-96
2. Шарифзода Абдуфаттоҳ, Заробиддин Қосимӣ. Эмомалӣ Раҳмон наҷотбахши миллат. – Душанбе, 2011. С. 26- 371

Мавзӯи 18. Качрафтории иҷтимоӣ

А. Машгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми “меъёрҳои иҷтимоӣ”. Меъёрҳои рафтори намунавӣ. Меъёрҳои касбӣ ва статистикӣ (оморӣ). Хусусияти меъёрҳо. Ахлоқ ва ҳуқуқ - низомҳои меъёрҳои иҷтимоӣ. Таносуби меъёрҳои иҷтимоӣ ва арзишҳо. Мафҳуми “качрафтории иҷтимоӣ”. Баҳо додан ба моделҳои рафтори гуногуни гурӯҳҳои иҷтимоӣ. Муқоисакунии качрафторӣ дар маданияти гуногун. Қабули качрафторӣ дар ҷамъият ва механизми муайянкунии он. Тавсифи качрафтории иҷтимоӣ. Назарияҳои качраф-

тории иҷтимоӣ. Качрафтори позитивӣ ва нақши он дар ҷамъият. Назарияи биологии качрафтории иҷтимоӣ Ч. Ломброзо. Назарияи психологии качрафтории иҷтимоӣ. Назарияи аномии Э. Дюркгейм. Зиёдшавии качрафтории иҷтимоӣ дар ҳолати аномия. Ҳолати аномия ва худкушӣ. Таснифоти Р. Мертон оиди мутобиқшавии фардӣ. Истифодабарии назарияи аномия оиди ҷинояткории наврасон. Назарияи гузариши фарҳангӣ. Назарияи стигматизатсия. Назорати иҷтимоӣ ва нақши он дар тартиботи иҷтимоӣ.

Б. Маиғулиятҳои аудиторӣ амалӣ-семинарӣ
Назарияҳои качрафтории иҷтимоӣ
Саволҳо:

1. Назарияи гузариши фарҳангӣ
2. Назарияи стигматизатсия
3. Назарияи аномия
4. Назарияи биологии качрафтории иҷтимоӣ
5. Назарияи психологии качрафтории иҷтимоӣ

Адабиёт:

1. Бобнева М.И. Социальные нормы и регуляция поведения. – М., 1987
2. Ковалева А. И. Социология личности: норма и отклонение. – М., 1997
3. Кондрашенко В.Г. Девиантное поведение подростков: социально-психологические и психиатрические аспекты. – М., 1988.
4. Коэн А. Исследования проблем социальной дезорганизации и отклоняющегося поведения. – М., 1965
5. Коэн А. Отклоняющееся поведение и контроль над ним / Американская социология. – М., 1972
6. Курявцев В.Н., Бородин С.В., Кудрявцев Ю. В. Социальное отклонение. - М., 1989
7. Ломброзо Ч. Преступление // Перевод Г.Н. Гордона - СПб., 1990
8. Социальные отклонения. – М., 1996

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Омода намудани маърузаи илмӣ дар мавзӯи «Омилҳои иҷтимоӣ качрафтории иҷтимоӣ ҷавонон ва масъалаи гаравиши онҳо ба гурӯҳҳои ифротгаро»

Адабиёт:

1. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 237-248

Мавзӯи 19. Назорати иҷтимоӣ

А. Машгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Назорати иҷтимоӣ ва зуҳури он дар ҷомеа. Моҳияти мафҳуми назорати иҷтимоӣ. Назорати иҷтимоӣ ҳамчун шарти таъмини тартиботи ҷамъиятӣ. Таносуби назорати иҷтимоӣ ва суботи иҷтимоӣ. Ҷузъҳои таркибии назорати иҷтимоӣ. Меъёрҳо ва таҳримҳои иҷтимоӣ ҳамчун ҷузъҳои муҳими назорати иҷтимоӣ. Ҷузъҳои таркибии назорати иҷтимоӣ. Таҳримҳои иҷтимоӣ ҳамчун воситаи ҳавасмандкунии одамон барои риояи меъёрҳо ва арзишҳои иҷтимоӣ. Ҷойгоҳи меъёрҳои ҳуқуқӣ, ахлоқӣ дар таркиби назорати иҷтимоӣ. Таҳримҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ. Навъҳои назорати иҷтимоӣ. Назорати дохилӣ, берунӣ, расмӣ ва ғайрирасмӣ иҷтимоӣ.

Б. Машгулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Рохҳои пешгирии қачрафтории ҷавонон дар Тоҷикистон

Саволҳо:

1. Омилҳои рушди қачрафтории иҷтимоӣ
2. Намудҳои қачрафтории иҷтимоӣ
3. Назорати иҷтимоӣ ҳамчун воситаи пешгирии қачрафтории иҷтимоӣ
4. Роҳҳои пешгирии қачрафтории иҷтимоӣ

Адабиёт:

1. Аристотель. Политика. – СПб.: «Лань», 2014. – С. 507
2. Баҳромбеков В. А., Милов Ф.С. Асосҳои сотсиология. - Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
4. Сорокин П.А. Система социологии. - Т.2. Социальная аналитика: Учение о строении сложных социальных агрегатов. – М., 1993. - С.358-360.
5. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. – Душанбе, 2008

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Конспект ва тавзеҳи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд»

Адабиёт:

1. Кравченко А.И. Социология. – М., 2006. С. 220 - 235
2. Социология молодежи. – М., 2005. С. 205-215
3. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд»

Мавзӯи 20. Методология ва техникаи гузаронидани тадқиқоти сотсиологӣ

А. Маиғулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «тадқиқоти сотсиологӣ ва барномаи он». Предмет ва объекти тадқиқоти сотсиологӣ. Навъҳои тадқиқоти сотсиологӣ: тадқиқӣ, тасвирӣ ва таҳлилӣ. Марҳилаҳои таҳқиқоти сотсиологӣ. Интиҳоби проблемаи тадқиқотӣ. Сохтани фарзия. Мақсад ва вазифаҳои тадқиқот. Шарҳи назариявии мафҳумҳои тадқиқоти сотсиологӣ. Ҷамъовариҳои адабиёт оиди проблемаи тадқиқот. Барномаи тадқиқоти сотсиологӣ ва қисматҳои методологияю методии он. Нақшаи қорӣи тадқиқот. Техникаи гузаронидани тадқиқоти сотсиологӣ. Мафҳуми «методҳои сотсиологӣ». Намудҳои методҳои ҷамъовариҳои ахбори сотсиологӣ.

Б. Маиғулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ **Барнома ва нақшаи тадқиқоти сотсиологӣ**

Саволҳо:

1. Тартиб додани барномаи тадқиқоти сотсиологӣ
2. Қисматҳои барномаи тадқиқоти сотсиологӣ
3. Нақшаи тадқиқоти сотсиологӣ
4. Нақшаи тақвими ва молиявии тадқиқоти сотсиологӣ
5. Истифодаи пайдарпайи барномаи тадқиқоти сотсиологӣ

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. - Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Бутенко И. Прикладная социология: наука и искусство. - М., 1999.
3. Гирко Л.В. Социологические исследования на пороге XXI века. - М.: ИНИОН, 2000.
4. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования – Екатеринбург: Изд-во Урал. Ун-та, 1998.
5. Добренков В.И. Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004

6. Дубров А.М., Мхитарян В.С., Трошин Л. И Многомерные статистические методы: Учебник. – М., «Финансы и статистика», 1998.
7. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
8. Крыштановский, А. О. Анализ социологических данных с помощью пакета SPSS: учеб. пособие для студентов вузов по спец. "Социология" /А.О. Крыштановский.-2-е изд.- М.:ГУ ВШЕ,2007.
9. Основы качественного исследования: обоснованная теория, процедуры и техники/ Пер. с англ. И послесловие Т.С. Васильевой. – М.: Эдиториал УРСС, 2001.
10. Рабочая книга социолога / под общ. ред. Г.В. Осипова.-3-е изд. – М.:Едиториал УРСС, 2003.
11. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. – М., 2007. - С. 409-426

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Омода намудани лоихаи тадқиқотӣ». Конспекти асари Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. М., 2007 (русӣ). – С. 409-426

Адабиёт:

1. Добренёв В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004. С. 25-35; 147-152
2. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. – М., 2007. С. 409-426

Мавзӯи 21. Methodҳои ҷамъоварии ахбори сотсиологӣ

А. Машгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми «методҳои сотсиологӣ». Намудҳои методҳои ҷамъоварии ахбори сотсиологӣ. Methodҳои микдорӣ ва сифатӣ дар тадқиқоти сотсиологӣ. Пурсиш ва намудҳои он: анкетаи сотсиологӣ ва мусохиба. Моҳият ва намудҳои пурсиши сотсиологӣ. Анкетаи фардӣ ва гурӯҳӣ. Саволҳои анкетаи сотсиологӣ. Саволҳои пӯшида ва кушодаи анкетаи сотсиологӣ. Қисмҳои анкета. Тарзи истифодаи анкета. Ҷамъбасти натиҷаҳои пурсиши анкетавай.

Имконоти маърифатии усули пурсиш. Мусохиба (интервью) ва шаклҳои он. Техникаи гузаронидани мусохиба. Мушоҳидаи сотсиологӣ. Намудҳои мушоҳида. Таҳлили хуччатҳо (маводи рӯзнамаҳо, маҷаллаҳо, ҳисоботи омории ҳукумат, архивҳо

(бойғониҳо), китобҳо, ҳалномаҳои судӣ, натиҷаи тадқиқотҳои гузаронидашуда ва ғайра). Озмоиш дар тадқиқоти сотсиологӣ. Методи фокус-гурӯҳ ва ҳолатҳои истифодаи он дар тадқиқоти сотсиологӣ. Методи тарҷумаҳои.

Б. Маиғулиятҳои аудитории амалӣ-семинарӣ
Пурсиши анкетавӣ ва истифодаи он дар тадқиқоти
сотсиологӣ

Саволҳо:

1. Анкетаи сотсиологӣ ва мавридҳои истифодаи он
2. Саволномаи пурсиши анкетавӣ
3. Гузаронидани анкетаи сотсиологӣ
4. Ҷамъбасти маълумот аз пурсиши анкетавӣ бадастомада.

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
3. Радаев В.В. Как организовать и представить исследовательский проект (75 простых правил). – М.: ГУ-ВШЭ ИНФРА-М, 2001.
4. Семенова В.В. Качественные методы. Введение в гуманистическую социологию. – М.: Добросвет, 1998.
5. Татарова Г.Г. Методология анализа данных в социологии (введение)/ Учебное пособие для вузов – М.: Издательский Дом «Стратегия», 1998.
6. Татарова, Г. Основы типологического анализа в социологических исследованиях. Учебное пособие. /Г.Татарова. – М.:Высшее образование и наука, 2007
7. Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа и методы. –М., 2000

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Кори саҳроӣ дар тадқиқоти сотсиологӣ». Пур кардани анкетаҳои омодашуда аз тарафи донишҷӯён

Адабиёт:

1. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
2. Добренев В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004.
3. Толстова, Ю.Н. Анализ социологических данных. /Ю.Н.Толстова. – М.: Научный мир, 2000.
4. Толстова, Ю.Н. Измерение в социологии. /Ю.Н.Толстова. – М.: Наука,1998.
5. Тюрин Ю.Н., Макаров А.А. Анализ данных на компьютере/ Под ред. В.Э. Фигурнова – М.: ИНФРА_М, Финансы и статистика, 1995.
6. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования: Описание, объяснение, понимание социальной реальности: учеб. пособие. – М.: Ин-т социологии РАН, 2003.

Мавзӯи 22. Мусохиба ҳамчун методи сифатии тадқиқоти сотсиологӣ

А. Машигулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мусохиба (интервью) ҳамчун намуни пурсиши сотсиологӣ. Моҳияти мусохибаи сотсиологӣ. Аз таърихи истифодаи мусохиба. Ҳолати истифодаи бурдани мусохиба дар тадқиқотҳои сотсиологӣ. Бартариятҳои истифодаи мусохиба дар тадқиқоти сотсиологӣ. Мусохиба ва шаклҳои он. Мусохибаҳои расмӣ, нимрасмӣ ва ғайрирасмӣ сотсиологӣ. Тартиб додани барномаи гузаронидани мусохиба. Омода намудани саволномаи мусохиба (варақаи мусохиба). Намудҳои саволҳои мусохиба. Марҳилаҳои гузаронидани мусохиба. Техникаи гузаронидани мусохиба. Омода намудани саволдихандагон. Интиҳоби мусохибон. Вақт ва макони гузаронидани мусохиба. Мусохибаи амиқ. Ҳолатҳои истифодаи бурдани мусохибаи амиқ. Мусохибаи телефонӣ. Хусусияти мусохибаи экспертӣ. Коркарди ахбори аз мусохиба ба дастовардашуда. Усулҳои таҳлили ахбори маводи мусохиба. Навиштани ҳисобот ва пешниҳоди натиҷаҳо.

Б. Машигулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ **Фокус-гурӯҳ дар тадқиқоти сотсиологӣ** ***Саволҳо:***

1. Фокус-гурӯҳ ҳамчун методи сифатии тадқиқоти сотсиологӣ;
2. Аз таърихи истифодаи гардидани усули фокус-гурӯҳ;
3. Тартиб додани ғайд (саволнома) – и фокус - гурӯҳ;

4. Роҳҳо ва принсипҳои ҷамъовариҳои иштирокчиёни фокус – гурӯҳ;
5. Нақши модератор дар гузаронидани фокус - гурӯҳ;
6. Коркарди натиҷаҳои он ва таҳлили маълумоти аз фокус-гурӯҳбадастомада;
7. Навиштани ҳисобот ва пешниҳоди он

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Белановский С.А. Метод фокус - групп. – М.: Издательство Магистр, 2001.
3. Голубков Е.П. Маркетинговые исследования: теория, методология и практика. – М.: Издательство «Финпресс», 1998.
4. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования. – М., 2002.
5. Дмитриева Е.В. Фокус - группы в маркетинге и социологии. - М.: Центр. 1998.
6. Добренёв В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования: Учебник. – М.: ИНФРА - М, 2004.
7. Мертон Р., Фиске М., Кендал П. Форсированное интервью / Пер. с англ. – М.: Инст. молодежи, 1991.
8. Семенова В.В. Качественные методы: Введение в гуманистическую социологию. – М.: Добросвет, 1998.
9. Миров Ф., Шоинбеков Ҳ. Фокус-гурӯҳ – Душанбе: «Вектор-Принт», 2013
10. Татарова Г.Г. Методология анализа данных в социологии. 2-е изд., испр. – М.: NOTA VENE, 1999.
11. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования: описание, объяснение, понимание социальной реальности. – М., 2007.

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Гузаронидани мусоҳиба ва коркарди натиҷаҳои он». Гузаронидани мусоҳиба ва коркарди натиҷаҳои он (аз тарафи донишҷӯён дар мавзӯи муайян гузаронидани мусоҳиба)

Адабиёт:

1. Добренков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004.
2. Толстова, Ю.Н. Анализ социологических данных / Ю.Н.Толстова. – М.: Научный мир, 2000.
3. Толстова, Ю.Н. Измерение в социологии / Ю.Н.Толстова. – М.: Наука,1998.
4. Тюрин Ю.Н., Макаров А.А. Анализ данных на компьютере/ Под ред. В.Э. Фигурнова – М.: ИНФРА_М, Финансы и статистика, 1995.

Мавзӯи 23. Таҳлили ҳуҷчатҳо

А. Машгулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Ҳуҷчат ҳамчун объекти таҳқиқотӣ. Таснифоти ҳуҷчатҳо. Ҳуҷчатҳои матнӣ (дастнавис, чопӣ) ва ҳуҷчатҳои тасвирӣ (расмҳо). Ҳуҷчатҳои овози ва оморӣ. Истифодаи маводи интернетӣ. Ҳуҷчатҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ. Ҳуҷчатҳои якуминдараҷа ва дуоуминдараҷа. Таҳлили ҳуҷчатҳо (маводи рӯзномаҳо, маҷаллаҳо, ҳисоботи омории ҳукумат, архивҳо (бойгонихо), китобҳо, ҳалномаҳои судӣ, натиҷаи тадқиқотҳои гузаронидашуда ва ғайра). Усулҳои таҳлили ҳуҷчатҳо. Воҳидҳои таҳлили. Воҳидҳои ҳисоб. Усули анъанавӣ ва усули микдорӣ (контент-таҳлил. Таҳлили беруна ва таҳлили дохилаи ҳуҷчат. Усули барасмиятдаровардашуда. Тартиби гузаронидани таҳлили контентӣ. Афзалияти усули таҳлили контентӣ.

Б. Машгулиятҳои аудитори амалӣ-семинарӣ

Интихобномаи тадқиқоти сотсиологӣ

Саволҳо:

1. Мафҳуми «интихобнома» ва истифодаи он дар тадқиқоти сотсиологӣ
2. Маҷмӯи интихобӣ ва генералӣ
3. Интихобномаи эҳтимолий ва ғайриэҳтимолий
4. Интихобномаи табақавӣ
5. Интихобномаи квотаӣ
6. Интихобномаи кластерӣ ё кластеризатсия
7. Интихобнома бо методи “лундаи барфӣ”

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Миров Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
2. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
3. Идиев Х. Сотсиология. – Душанбе, 2006
4. Кравченко А. Социология. – М., 2010
5. Фролов С. Основ социологии. – М., 1997
6. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа, конспект ва навиштани эссе дар мавзӯи «Истифодаи усули таҳлили ҳуччатҳо ҳангоми навиштани реферат ва корҳои курсӣ».

Адабиёт:

1. Добренков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004.

Мавзӯи 24. Коркард ва таҳлили натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ

А. Машигулиятҳои аудитори лексионӣ-назариявӣ

Мафҳуми “коркарди ахбор” ва марҳилаҳои он дар тадқиқоти сотсиологӣ. Мониторинги натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ. Омода намудани ахбор ба коркард. Унсурҳои асосии коркарди ибтидоии ахбори тадқиқоти сотсиологӣ. Таҳрирнамоии ахбор. Рамзгузори ахбор (рамзгузори саволҳои кушода нимкушода). Коркарди оморӣ ахбор. Тартиб додани базаи ахбор дар барномаҳои компютери SPSS ва EXZEL. Ворид намудани натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ ба базаи ахбор. Тоza намудан ва таҳрири базаи ахбор. Гурӯҳбандии ахбор. Ҷадвалсозӣ ва тасвири графикӣ ахбор. Мафҳуми «таҳлили ахбор» ва принципҳои асосии он. Таҳлили оморӣ ва сифатӣ ахбор. Тамоюли миёна: миёнаи арифметикӣ, медиана, мода ва вариатсия. Навиштани ҳисобот ва баҳогузорӣ оиди натиҷаи тадқиқоти сотсиологӣ. Презентатсияи натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ. Баҳогузори лоиҳаи тадқиқоти сотсиологӣ.

Б. Маиғулиятҳои аудитории амалӣ-семинарӣ
Навиштани ҳисоботи тадқиқоти сотсиологӣ
Саволҳо:

1. Мафҳум ва моҳияти «ҳисоботи тадқиқоти сотсиологӣ»
2. Намудҳои ҳисоботи сотсиологӣ
3. Сохтори ҳисоботи тадқиқоти сотсиологӣ
4. Пешниҳоди ҳисобот ба супоришдиҳанда.
5. Истифодаи барномаҳои компютерӣ ҳангоми презентатсияи ҳисоботи тадқиқоти сотсиологӣ

Адабиёт:

1. Баҳромбеков В. А., Мирон Ф.С. Асосҳои сотсиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015. - 334 с.
2. Гидденс Э. Социология. – М., 2005
3. Добренское В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004. С. 180-184
4. Штомпка П. Социология. – М., 2010

В. Кори мустақилонаи донишҷӯён

Мутолиа ва конспекти мавзӯи «Ҷамъбасти натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ». Ҷамъбасти натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологӣ. Аз тарафи донишҷӯён навиштани ҳисобот оиди натиҷаҳои тадқиқоти гузаронидашуда (ҳисобот)

Адабиёт:

1. Добренское В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования. – М., 2004. С. 180-184

АДАБИЁТ:

1. Багиев Г.Л., Аренков И.А. Основы маркетинговых исследований: Учеб. пособие. – СПб., 1996.
2. Бахромбеков В.А., Мирон Ф.С. Асосҳои сосиология. – Душанбе: “Матбуот”, 2015.
3. Барков С.А. Социология организаций. – М., 2004.
4. Бедность и бедные в современной России. – М.: Инфра. – М., 2014.
5. Белановский С. А. Метод фокус - групп. – М.: Издательство Магистр, 1996.
6. Бергер П. Приглашение в социологию: Гуманистическая перспектива. – М.: Аспект-Пресс, 1996.
7. Богомолова Н.Н., Фоломеева Т.В. Фокус – группы как метод социально - психологического исследования. М.: Магистр, 1997.
8. Валков Ю. Г., Добренков В. И., Ничепуренко В. Н., Попов А. В. Социология. – М., 2004.
9. Волков Ю. Г. Социология. – М., 2007.
10. Волков Ю. Е. Социология: Учебное пособие для магистрантов / Ю. Е. Волков. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2012.
11. Волков Ю.Г., Добренков В.И., Ничипуренко В.Н., Попов А.В. Социология: Учебник/Под ред. проф. Ю.Г. Волкова. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Гардарики, 2003.
12. Гайдышев И. Анализ и обработка данных: специальный справочник. – СПб: Питер, 2001.
13. Гарр Т. Почему люди бунтуют. – М.: Питер, 2004.
14. Гидденс Э. Социология. – М.: Эдиториал УРСС, 1999.
15. Гидденс Э. Социология. Перев. с англ. Изд. 2-е. – М.: Эдиториал УРСС, 2005
16. Глотов М.Б. Объект и предмет социологии. / Мат. IV ВСК. – М., РОС, 2012
17. Голубков Е.П. Маркетинговые исследования: теория, методология и практика. – М.: Издательство «Финпресс», 1998.
18. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология и методы: интерактивное учебное пособие. – М.: ФГАНУ

- «Центр социологических исследований», Институт социологии РАН, 2012.
19. Гулахмадов Ш.Н., Абдулвохидов С., Файзиев Б. Сотсиология. – Кулоб, 2011.
 20. Фуломов О. Сотсиология. – Душанбе, 2003
 21. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования. – М., 2002.
 22. Джон Урри. Дмитриева Е.В. Фокус - группы в маркетинге и социологии. – М.: Центр. 1998.
 24. Дмитриева Е.В. Фокус - группы в маркетинге и социологии. – М.: Центр. 1998.
 25. Добреньков В. И. Социология глобализации: учебное пособие для вузов. – М.: Академический проект, 2014.
 26. Добреньков В.И. Социология: Краткий курс. – М.: Инфра-М., 2008.
 27. Добреньков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования: Учебник. – М.: ИНФРА - М, 2004.
 28. Дугин А. Г. Международные отношения: парадигмы, теории, социология: учебное пособие для вузов. – М.: Академический проект, 2014
 29. Дэвид Грин. Возвращение в гражданское общество. Социальное обеспечение без участия государства. – М., 2009.
 30. Дюркгейм Э. Самоубийство. – М., 2000
 31. Зборовский Г.Е., Шукшина Е.А. Прикладная социология. – М., 2004.
 32. Зеваров Х. Усулҳои ва техникаи тадқиқоти сотсиологӣ. – Душанбе: «Авесто», 2012.
 33. Идиев Х., Гиёев Қ ва дигарон. Сотсиология. – Душанбе, 2003
 34. Идиев Х.У., Маслова О.М., Самиев Б.Ч., Гиёев К.Х. Сотсиологияи амалӣ. – Душанбе, 2008.
 35. Информационно аналитический бюллетень «Зеркало» №5. – Душанбе, 2003
 36. Ионин Л. Г. Восстание меньшинств. – М., 2013

37. Исаев Б. С. Социология. Краткий курс. – СПб.: «Питер Пресс», 2010.
38. Казаринова Н.В. и др. Социология: Учебник для вузов. – М.: NOTA BENE, 2009.
39. Каримова Л.Ф. Причины бедности в современной России. - Мат. IV ВСК. – М., РОС, 2012
40. Квале С. Исследовательское интервью. – М.: Смысл, 2003.
41. Козыров В. Социология. – М., 2010
42. Контент-анализ печатных СМИ Республики Таджикистан. – Душанбе, 2004.
43. Кори ичтимой бо оила. – Душанбе, 2012.
44. Корнев А. В. Социология права: учебник. – М.: Проспект, 2015
45. Кравченко А. И., Тюрина И. О. Социология управление. – М., 2006.
46. Кравченко А.И. Общая социология: учебное пособие для вузов – М.: Юнити, 2008.
47. Кравченко А.И. Социология: Учебник для студентов несоциологических специальностей, естественно-научных и гуманитарных вузов. – СПб и др. Питер, 2008.
48. Крыштановский, А. О. Анализ социологических данных с помощью пакета SPSS. – М., 2007.
49. Лавриненко В.Н. Социология. Конспект лекций. – М.: Проспект, 2013.
50. Латфуллин Г.Р., Райченко А.В. Теория организации. – СПб.: Питер, 2004.
51. Лоусен Тони, Гэррод Джоан Социология: А-Я Словарь-справочник/ Пер. с англ. – М.: Гранд, 2007.
52. Лунеев В.В. Юридическая статистика: Учебник. – М.: Юристь, 2007.
53. Малхорта, Нэреш К. Маркетинговые исследования. Практическое руководство, 3 - е издание.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2002.
54. Массионис Д.Ж. Социология. – М., 2004.
55. Мирон Ф., Чураев Ч., Шоинбеков Х. Шиносой бо методҳои тадқиқоти иҷтимоӣ. – Душанбе: Истеъдод, 2015.
56. Мирон Ф.С., Шоинбеков Х. Фокус-гурӯҳ. – Душанбе: «Истеъдод», 2013.

57. Мирон Ф.С., Шоинбеков Х., Чураев А. Шиносой бо методҳои тадқиқоти ҷаҳтимоӣ. - Душанбе: "Истеъдод", 2015.
58. Михайловский Н. Что такое прогресс? Второе издание. - М., 2012.
59. Мукаддимаи қори ҷаҳтимоӣ. - Душанбе, 2011. - 220 с.
60. Новикова К.Н. Социология социальной защиты населения. - М.: РГСУ, 2013.
61. Осипов Г. Социология. Основы общей теории. Второе издание. - М.: Инфра-М, 2013.
62. Павленок П.Д. Социология. - М., 2002.
63. Параханская Г. А. Из опыта преподавания курса «Контент-анализ текстов» //Социс, 2006. №5.
64. Правильное общество. - М.: Питер, 2015
65. Радаев В.В., Шкаратан О.И. Социальная стратификация. - М., 1996.
66. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология. - М., 1999.
67. Розов Н.С. Арабские и цветные революции. - Мат. IV ВСК. - М., РОС, 2012
68. Семенова В.В. Качественные методы: Введение в гуманистическую социологию. М.: Добросвет, 1998.
69. Семина М. Метод интервью в социологии и маркетинге. - М., 2010.
70. Сименова В.В. Качественные методы: введения в гуманистическую социологию. - М., 1998.
71. Смелзер Н. Социология: пер. с англ. - М.: Феникс, 1994.
72. Социальная структура общества. Курс лекций. - М. 2006.
73. Социология для юристов: учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности "Юриспруденция". - М.: ЮНИТИ, 2015,
74. Социология за пределами обществ. Виды мобильности для XXI столетия. - М., 2012, Омега-Л.
75. Социология общественного мнения. - М., 2013.
76. Социология права: курс лекций. В 2 т. Т.1. - М.: Проспект, 2015.
77. Социология уголовного права: коллизии уголовно-правовой статистики: сборник статей (материалы II Международной научно-практической конференции, 13-14 сентября 2013 г.). - М.: Юриспруденция, 2014.

78. Социология: Краткий тематический словарь/ Ю.А. Агафонов, Е.М. Бабаосов, А.Н.Данилов и др./ Под ред. А.Н. Елсукова. – Р/нД: Феникс, 2007.
79. Социология: учебник для студентов вузов / под рад. В.К. Батурина. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2012.
80. Спенсер Г. Опыты научные, политические и философские. Пер. с англ. под ред. Н. А. Рубкина. – Мн.: Современ. Литератор, 1999.
81. Тавокин Е.П. Основы методики социологического исследования: Учебное пособие. — М.: ИНФРА - М, 2009.
82. Татарова, Г. Основы типологического анализа в социологических исследованиях. Учебное пособие. /Г.Татарова. – М.: Высшее образование и наука, 2007
83. Тезаурус социологии. Кн. 2. Методология и методы социологических исследований: темат. слов.-справ. / под ред. Ж.Т. Тощенко. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2013. – 415 с.
84. Тезаурус социологии: темат. слов.-справ. / под ред. Ж.Т. Тощенко. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2009.
85. Терехилова Е.Ю. Социология сознания: монография. – СПб.: Реноме, 2011.
86. Ткаченко А. В. Методика преподавания социологии: учебник и практикум для академического бакалавриата. – М.: Юрайт, 2015
87. Толстова, Ю.Н. Измерение в социологии. – М.: Наука, 1998.
88. Узилевский Г.Я. Социология личности: Учебно-методическое пособие. – Орел: Издательство ОРАГС, 2004.
89. Фролов С. С. Социология. – М., 2001.
90. Фролов С.С. Социология организаций. – М.: Гардарики, 2001.
91. Черчилль Г., Браун Т. Маркетинговые исследования. 5-е изд. / Пер. с англ. под ред. Г. Л. Багиева. – СПб: Питер, 2007.
92. Чеснокова В. Ф. Язык социологии: Курс лекций. - М.: ОГИ, 2010.
93. Шкаратан О. И. Социология неравенства. Теория и реальност. – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2012.

94. Шоисматуллоев Ш. Таджикистан в зеркале преемственности и смены поколений. -Душанбе, 2008.
95. Штомпка П. Социология. – М., 2010.
96. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. – М., 2007.
97. Яковлев А. М. Социальная структура общества и право: учебное пособие для вузов. – М.: Норма, 2014.

Ба матбаа 01.12.2017 супорида шуд.
Ба чоп 21.03.2018 ичозат дода шуд.
Андозаи 60x84 ¹/₁₆. Ҷузъи чопии шартӣ 3
Теъдод 200 нусха.

Барнома дар Маркази таҳия, нашр ва муомилоти китобҳои
дарсӣ, илмию методии Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп шудааст.

ш. Душанбе, к. Нисор Муҳаммад 13^а
Тел.: 227-48-09. E-mail: mmarkaz@list.ru